

LUNDS
UNIVERSITET

Det är inte du, det är jag

En socialantropologisk studie om ghosting inom dejtingvärlden

Paula Blanck

Avdelningen för socialantropologi
Sociologiska institutionen
Lunds universitet
Kurskod: SANK03
Termin: Vårterminen 2022
Handledare: Alexandra Middleton
Omfång: 13204

Abstract

This thesis provides in-depth analysis of the phenomena ghosting within the online dating world. Ghosting has become a common option to exit a relationship. The phenomena have rapidly grown along with the development of the internet and technology. New habits of socializing as well as changing ideals of relationships are parts of understanding the growth of the phenomena. With this thesis I seek to demonstrate the opinions and thoughts of young adults who has ghosted. Using anthropological methods, I have interviewed five people between the age of 23-29 who have ghosted one or several times. The empirical evidence gathered from the interviews along with previous research and theories constitutes the analysis of the study.

Keywords: *Online dating, ghosting, anthropology of love, Tinder, consumption, simulation, unwritten rules*

Innehållsförteckning

Abstract	2
Förord	4
1. Inledning	5
1.1 Syfte och frågeställningar	6
1.2 Disposition	7
1.3 Metod	7
1.4 Tidigare forskning	11
2. Teori	15
2.1 "Online marknaden av relationer": Online dejting som kapitalistisk konsumtion	15
2.2 Postmodern kärlek	16
2.3 Fältet och 'rules of the game'	17
2.4 Simulacra	18
3. Information om Tinder	20
4. Analys	21
4.1 Upplevelsen av att ghosta	21
4.2 Det osäkra förhållandet	27
4.3 Oskrivna Regler och "Rules of the (online dating) game"	30
4.4 Tinders konstruktion av en marknad	33
5. Sammanfattning och slutsats	38
Bibliografi	

Förord

En morgon i maj förra året var jag ute på promenad med en hund jag passade. Vi promenerade längs Södra Förstadsgatan i Malmö. På lyktstolparna la jag märke till några klistermärken jag inte sett tidigare. De stack ut med sin vita bakgrund och handskrivna ord i svart tusch. "Vad hände?", "Vart tog du vägen Nico", "Vi var ju så nära varandra", stod det på lapparna. Jag blev direkt nyfiken och började leta efter flera. Jag hittade några till efter att ha gått vänster i korsningen till Carl Gustafs väg vid busstationen. Det kändes som att de var placerade längs en väg hem, från bussen till hemmet eller tvärtom. Ett desperat försök att söka kontakt med någon som inte verkar svara.

Jag kunde inte släppa mysteriet med lapparna. Vad hade hänt, varför svarade inte den så kallade Nico? Och varför blev jag själv så fäst vid dem? Efter några veckor bestämde jag mig för att sätta upp en egen lapp. Jag förklarade att jag var intresserad att komma i kontakt med någon av dem som lapparna berör för ett reportage. Veckorna gick och min mailkorg ekade tom. De vita handskrivna klisterlapparna började flagna bort av regnet, liksom den jag själv satt upp. Jag fick aldrig något svar. I stället blev lapparna starten på en tankeprocess som till sist ledde till den här socialantropologiska studien.

1. Inledning

Ghosting inom dejtingvärlden är ett frekvent förekommande fenomen. En person jag intervjuade under genomförandet av den här studien beskrev det som att det blivit så pass vanligt att det nästan blivit lite "vardagsmat". Ordet "Ghost", översatt till spöke, är en avlidens ande närvarande genom en någon form av kroppslig gestaltning utifrån folketro och parapsykologi (Nationalencyklopedin, 2022). Men inom dejtingvärlden används nu ordet på ett nytt sätt, även om ordets ursprungliga definition går att härleda till det nya sättet.

Ordet "ghosta" erkändes i Språkrådets nyordslista 2016. Deras beskrivning av ordet lyder: "ett sätt att avsluta ett förhållande är att försvinna likt ett spöke. Utan att förklara sig och utan att svara på några kontaktförsök" (Språktidningen, 2016). Genom den konstanta uppkopplingen och otaliga möjligheter till att mötas och kommunicera på digitala sociala plattformar har sociala och kulturella mönster förändrats. I denna nya kultur av möten verkar ghosting ha vuxit fram och blivit en del av kommunikationen mellan människor.

Var femte person som är i en relation i Sverige har träffats genom internetdejting. Bland personer som är singlar har mer än var fjärde person nätdejtat det senaste året. Den gruppen singlar som dejtar mest på internet är födda på 90-00-talet, bland den gruppen hade 45% dejtat genom internet i fjol (Internetstiftelsen, 2021). Den överlägset mest använda appen för att dejta på internet är Tinder (Internetstiftelsen, 2021).

I en artikel publicerad på Tinders hemsida tillhörande Tinders policy står det följande gällande ghosting: "Att bli ghostad är en hemsk sak att behöva gå igenom... iallafall för de som inte förtjänar det. För de som förtjänar det är det en annan historia (Tinder, 2022, min översättning). I artikeln nämns sju stycken anledningar som gör det okej att ghosta: inkonsekvent eller opålitlig kommunikation, åsidosättande av samtycke och/eller personlig säkerhet, när de bara inte kan ta ett hint, misstanke om catfishing¹, tecken på lögn, otrohet eller oärlighet, allmän oro och om du känner dig utnyttjad (Tinder, 2022, min översättning).

Att överallt och närsomhelst ha tillgång till det enorma utbudet av tillgängliga människor som dejtingappar presenterar för sina användare, skiljer sig från andra vardagliga situationer där människor möts. Dejtingappar skapar nya interaktioner som kanske annars inte varit möjliga.

---

¹ Catfishing är ett allmänt känt begrepp på internet och innebär att en person skapar en falsk profil i sociala medier, eller något annat socialt nätverk (SSF, 2022)

Att träffas genom dem har blivit en normalitet. Men förändrar det här nya sättet som människor träffas på hur vi beter oss, hur vi tänker på andra människor och oss själva? Vad betyder det att ghosting har kommit att ses som vardagsmat?

1.1 Syfte och frågeställningar

I den här studien har jag valt att intervjua personer som har ghostat. Detta för att ett av problemen med ghosting är att personer som blir lämnade saknar en förklaring. Det är svårt att gå vidare utan att veta om personen som inte svarar, inte kan det för att hen har dött eller bara inte är intresserad. Med studien ämnar jag skapa förståelse för varför personer ghostar. Vid första anblick kan det tolkas som ett lättvindigt beteende, att ignorera någon och gå vidare. Men är det så enkelt?

Till en början trodde jag att min studie endast skulle fokusera på beteendet av att ghosta, känslorna det skapar och det praktiska skeendet. När jag började undersöka fenomenet genom att intervjua studiens fem informanter förstod jag att det inte går att separera ghosting från dagens internetdejting-kultur. För att förstå ghosting måste en förstå dejtinglandskapet. Ghosting är istället för att vara studiens helhet dess ramverk, fönstret in för att förstå hur personer som dejtjar förhåller sig till dejting, kärlek, sex, dejtingappar och relationer.

För att undersöka ghostingfenomenet och skapa en förståelse för vad som ligger bakom det använder jag mig av följande tre huvudfrågor samt delfrågor:

1. Varför ghostar folk?
  - a. Vad vill en person åstadkomma med att ghosta?
  - b. Finns det någon koppling mellan att vara ghostad och att ghosta?
  - c. Hur påverkas personer av att ghosta?
2. Är ghosting ett normaliserat beteende?
  - a. Vilka normer eller regler finns eller har skapats på Tinder?
3. Vad säger det här ghosting om dagens dejtingkultur bland unga vuxna?

1.2 Disposition

Nedan följer som en del av introduktionskapitalet ett metodavsnitt där utförandet av studiens insamling av material presenteras. Introduktionskapitlet avslutas med en presentation av tidigare forskning som varit relevant för studiens område. Därefter kommer ett kapitel om studiens teoretiska ramverk, följt av ett informationskapitel om appen Tinder. I kapitel fem kommer en analys av studiens insamlade empiri som relateras till tidigare forskning och teori genom fyra stycken avsnitt: *Upplevelsen av att ghosta*, *Det osäkra förhållandet*, *Oskrivna Regler och "Rules of the (online dating) game"* samt *Tinders konstruktion som en marknad*. Avslutningsvis sammanfattas studiens resultat och en slutsats presenteras.

1.3 Metod

Jag hittade mitt fält genom att intressera mig för hur internet skapar förutsättningar för människor att bygga nya sexuella och kärleksrelationer. Jag intresserade mig för hur dessa nya möten genom internet skapar nya sätt för relationsbyggande och hur det påverkar sätten individer förhåller sig till varandra. För att förstå detta kärlekslandskap valde jag att rikta mig in på ett vanligt förekommande fenomen inom den digitala dejtingkulturen, ghosting. Ghosting blev mitt ramverk, mitt fönster in i dejtingkulturen. Genom att studera individers relation till ghosting kan en större bild av deras förhållande till kärlek och sexualitet skapas.

Urval och tillvägagångssätt

För att studera mitt fält valde jag att avgränsa mig till att studera personen inom åldersgruppen med personer födda på 90–00-talet. Detta eftersom det är den åldersgrupp som dejtjar genom internet i störst utsträckning. (Internetstiftelsen, 2021). De övriga kraven för att delta i studien var att personen skulle ha fått kontakt med någon via internet, träffat personen en eller några gånger och sen ghostat hen.

För att hitta informanter använde jag mig av tre olika tillvägagångssätt. Det första var att söka informanter på internet genom en Facebook-grupp. Jag publicerade jag ett inlägg i en separatistisk Facebook-grupp för icke-män inriktad för personer bosatta i Malmö med omnejd. Inlägget löd enligt följande:

“Har du ghostat någon?”

Jag gör en studie om ghosting och söker dig född på 90–00-talet som har träffat någon via internet (t ex Tinder) och sedan ghostat hen efter en eller några träffar.

Jag heter Paula och är student i socialantropologi vid Lunds universitet. Under våren kommer jag att skriva min kandidatuppsats om ghosting. Jag vill försöka förstå vad som ligger bakom beteendet av att ghosta någon. Om du skulle vilja vara med i studien skulle det innebära att jag gör en längre intervju med dig (ca 1 timme) där vi pratar om dina erfarenheter. Du kommer självklart att vara helt anonym i uppsatsen.

Är du intresserad av att delta eller känner någon som skulle vara det, hör av dig till mig på pm eller till [mailadress]

Intervjuerna kommer ske från slutet av februari till slutet av mars antingen i Skåne med omnejd (jag är flexibel) eller via zoom.

*Med ghosting syftar jag på att du helt slutar att höra av dig och bryter all kontakt utan att förklara varför

Hoppas att vi hörs!” (Inlägg i en Facebookgrupp skrivit av mig, 4/2–22)

Jag valde den Facebook-gruppen eftersom medlemmarna i gruppen är väldigt aktiva och engagerade. Det skrivs ofta inlägg i gruppen av folk som söker informanter till olika typer av forskning och kartläggning och inläggen får ofta bra uppslutning med många kommentarer av personer som skriver att de vill delta. Genom inlägget på Facebook hörde totalt två personer av sig och sa att de ville delta. De två personerna var innan de hörde av sig helt okända för mig. Jag genomförde intervjuer med samtliga två personer som hörde av sig genom inlägget.

Det andra sättet jag letade informanter genom var att fråga vänner om de kunde fråga personer inom sina bekantskapskretsar och fråga om de ville delta, ett snöbollsurval. Ett snöbollsurval är en urvalsmetod där utvalda personer föreslår andra lämpliga personer (Bryman 2018: 504). Genom mina vänners hjälp hittade jag två informanter varav en var totalt okänd för mig och en som jag träffat några gånger eftersom vi umgås i samma kretsar och dessutom följer varandra på sociala medier.

Det tredje urvalet jag använde mig av var genom att prata med människor i min omgivning om ämnet. Jag hittade den femte informanten genom en fest. Vi hade aldrig träffats innan det

tillfället men hade gemensamma vänner. Hen blev intresserad efter att jag berättade om att jag sökte efter informanter utifrån samma beskrivning jag tidigare nämnt. Det visade sig dessutom att hon sett mitt inlägg på Facebook.

Intervjuer

Studiens empiri är insamlad genom intervjuer med fem informanter inom åldrarna 23–30. Tre av informanterna identifierar sig som kvinnor och två som män. Bland informanterna fanns sexualiteterna heterosexuell, bisexuell och homosexuell representerade. Studiens informanter är anonymiserade och i följande beskrivningar är deras förnamn skrivna med pseudonymer:

- *Lisa*, 29, socionom, bosatt i Malmö, singel, dejtar på Tinder
- *Felicia*, 23, student, bosatt i Malmö, singel, dejtar på Tinder
- *Maryam*, 27, vårdare på LSS-boende, bosatt i Malmö, singel, dejtar på Tinder
- *Mohamed*, 30, student, bosatt i Göteborg, i en relation men har tidigare dejtat på Tinder
- *Patrik*, 23, student, bosatt i Stockholm, singel, dejtar på Tinder

De fem informanterna intervjuades vid separata tillfällen en gång vardera. Intervjuerna varade mellan 50 och 120 minuter. Fyra av intervjuerna genomfördes på Zoom på grund av sjukdom och tidsbrist. Den intervjun som genomfördes fysiskt tog plats i ett avskilt utrymme på Malmö Universitetsbibliotek. Inga anteckningar gjordes under intervjuerna, istället spelades allt in genom ljudupptagningar och transkriberades i efterhand.

I samband med intervjutillfällena, innan intervjuerna hade påbörjats blev informanterna tillfrågade om det var okej att jag spelade in samtalen. Samtliga informanter gav samtycke. Även om en inspelning kan göra den intervjuade obekväm ansågs det ändå fördelaktigt eftersom det möjliggjorde för mig att nära under intervjun utan att behöva anteckna. Ljudinspelningen möjliggjorde också att studien kan hänvisa till intervjupersonens egna ord (Bryman 2018:578). Jag informerade även informanterna innan intervjun började att de kommer anonymiseras i uppsatsen och att ingen utomstående kommer att ta del av deras namn eller ljudinspelningarna. I enlighet med konfidentialitetskravet ska personuppgifter förvaras på ett sådant sätt att inte obehöriga kommer åt de (Bryman 2018:170).

Intervjuerna genomfördes av en semistrukturerad intervjumetod. Jag utgick från en intervjuguide med specifika teman som en vägledning genom intervjun. En semistrukturerad metod möjliggör för intervjupersonen att vara med och styra utformningen av intervjun. Genom denna relativt öppna intervjumetoden finns det även utrymme som forskare att ställa följdfrågor och nya frågor som väcks till intresse under intervjun (Bryman 2018: 563; Dalen 2015: 34)

Transkribering och kodning

Efter varje genomfört intervjutillfälle transkriberade jag intervjuerna. Jag hade utöver ljudinspelningarna antecknat beskrivningar av yttre omständigheter som kan ha påverkat det som sas såsom om det fanns andra personer närvarande, platsen och om det fanns speciella tillfällen personen tvekade eller tog dröjde med sitt svar. Jag valde att inkludera upprepade fraser såsom "liksom" eller "alltså" i transkriberingen eftersom jag ansåg att de kunde ha en betydande roll för vad informanterna sa (Blauner 1987 i Davis, 2007:127). I min transkribering inkluderade jag även när informanter började på en mening utan att avsluta för att sedan omformulera sig eller tvekade. Detta eftersom de ofärdiga meningarna eller tveksamheten kan säga något om fenomenet man undersöker (Davis, 2007:127). Eftersom studien undersöker ett fenomen förankrat till personliga ämnen såsom sex och kärlek blev informanternas tveksamhet och stakande intressant för att förstå hur ghosting upplevs.

När alla intervjuer transkriberats kodade jag alla intervjuer efter sex stycken teman. Följande teman valdes ut baserat på gemensamma element som återfanns bland intervjuerna: Koder på Tinder, Synen av Tinder, Att bli sårad, Flyktighet, Skam & Dualitet/Motsättningar. Jag skapade ett dokument för varje tema där jag förde in citat från respektive intervju. Genom detta blandades intervjuerna och jag kunde hitta gemensamma och unika aspekter av informanternas intervjuer.

Reflexivitet

Att jag hade någon typ av personlig relation till två av informanterna påverkade förstås intervjuerna i frågan om reflexivitet. Under intervjun med informanten som jag känner sen innan upplevde jag på olika sätt min roll som forskare som obekvä. Exempelvis pratade vi om personer hen dejtade som jag kände, vilket hen också var medveten om. Jag upplevde också en osäkerhet hos mig själv över att fråga vissa frågor som jag tänkte att jag redan borde veta på grund utav vår relation och tidigare samtal.

Gällande informanten jag träffade på en fest fanns en annan typ av obekvämlig känsla. Eftersom vi i vårt tidigare möte på festen pratade om hans upplevelser av att ghosta och att bli ghostad upplevde jag en otydlighet i gränsen mellan vän och forskare. Fanns det saker han redan berättat för mig i anförtröende som vän, dessutom under påverkan av alkohol som inte var lämpliga att ta upp under intervjun. Jag hanterade detta dilemma genom att ställa frågor utifrån att jag inte visste något sedan innan och upplevde att hans svar stämde överens med berättelserna han tidigare berättade.

För att försöka få en djupare inblick i informanternas användande av dejtingapparna och hur det har sett ut när de ghostat frågade jag dem om jag kunde få ta del utav deras chattar. En av informanterna svarade att han skulle återkomma genom att skicka skärmbilder i efterhand men återkom aldrig efter en påminnelse. De resterande fyra informanter ansåg att det var för privat. En av dem valde dock att läsa upp utdrag för mig ur en chatt under intervjutillfället. Det material jag samlat in har sannolikt påverkats av att jag inte hade möjligheten av att observera hur deras konversationer såg ut. Genom att studera informanterna under en längre tid för att bygga upp en relation hade kunnat leda till att de anförtrödde mig och visade sina konversationer. Men studiens begränsade tidsramar var detta inte möjligt.

1.4 Tidigare forskning

Den här studien ämnar vara ett bidrag till kärleksantropologin. I kommande avsnitt presenteras tidigare forskning som varit betydelsefull för min studie, studier om relationsskapande och förhållningssätt i det digitala landskapet. Fenomenet ghosting kan kopplas till internets framväxt och hur internets roll har förändrat beteendemönster för att skapa relationer. Studien berör också hur konsumism—en del av både internet och det moderna sociala livet—kan spela en roll i internetdejting-beteenden, inklusive ghosting.

Internet har de senaste årtiondena blivit en allt större del av våra sociala liv, vi kommunicerar, arbetar, handlar och umgås på internet. Nyligen utkomna ur coronapandemin synliggjordes dess roll extra mycket när mycket av det sociala livet tvingades ställa om till att bli digitalt. Nio av tio personer som arbetade hemifrån under pandemin uppgav att de ville fortsätta göra det efter pandemins slut (Internetstiftelsen, 2021). I Sverige använder nio av tio invånare internet dagligen. Den mest överrepresenterade gruppen inom internetanvändning är

personer födda på 90-talet, de som växte upp när internet slog igenom på allvar (Internetstiftelsen, 2021). Denna åldersgrupp tillsammans med personer födda på 00-talet är även de som i allra högst utsträckning dejtade online. Under pandemiåret 2020 dejtade 45% av singlar födda på 90–00-talet på internet (Internetstiftelsen, 2021). Att det har blivit normaliserat att knyta sexuella och kärleksrelationer via internet är speciellt användbart för analysen av ghosting beteendet online eftersom det belyser ett skifte i hur människor knyter an till varandra.

I en rapport om sexuella handlingar och livsstilar i Skåne beskrivs internets genomslagskraft som betydande för hur sexuella beteendemönster i Sverige har förändrats de senaste 20 åren (Löfgren-Mårtenson, Elmstig, Tornberg, 2018). Enligt rapporten har internet skapat möjligheter till nya sociala mötesplatser och ett utrymme för att kunna experimentera med sexuella identiteter och orienteringar. De beskriver även att den ständiga uppkopplingen till internet har lett till att människor inte lägger lika mycket tid på relationer och sexuallivet utanför internet (ibid.). Internets genomslagskraft har även gjort att pornografi blivit lättillgängligt vilket har visat sig kan inverka på relationer (ibid.).

Sherry Turkle professor i sociala studier av vetenskap och teknologi på Massachusetts Institute of Technology (MIT), beskriver i linje med rapporten att internet har fått en betydande roll för identitets- och relationsskapande (Turkle, 2011). Hon menar att teknologin har möjliggjort för människor att skapa sig ett 'andra liv' online, ett liv i en virtuell värld representerat av en avatar. I den virtuella världen representerar sig många med versioner av sig själva som är rikare, yngre, smalare och snyggare än vad de är utanför den (2011:1). Denna möjlighet till experimenterande av sin identitet genom en avatar skapar en plats av frihet och utforskande. Turkle menar att teknologins roll för utforskande är speciellt viktigt för tonåringar och unga vuxna. Internet blir en plats där de under sina formativa år kan utforska kärlek till människor och idéer relativt fritt från konsekvenser (2011:152). Hon menar att internet skapar ett utrymme för att utforska kärlek som inte alltid verkligheten kan bistå med, dess roll blir därav väldigt betydelsefull (ibid.).

Samtidigt gör det 'andra livet' på internet att det blir svårare att vara social och träffa någon i verkligheten utanför internet (Turkle, 2011). Genom den konstanta uppkopplingen har individers uppfattning av både fysiskt och känslomässigt avstånd förändrats (Özkul,

2016:222). De nya uppfattningarna av avstånd kan skilja sig mellan individer och försvåra definitioner av en relation. Det blir därav tryggare att skapa relationer online, då man kan forma dem precis som man vill (Turkle, 2011:12). Hur människor delvis spenderar sina liv i det digitala 'andra livet' påverkar oss även i det verkliga livet. Det skapar en friktion mellan vad vi upplever som sant eller riktigt, vad som är "riktigt här" eller riktigt i en simulation (2011:153).

Internet möjliggör inte bara människor att knyta an till andra människor utan även sällsksrobotar. I en digital relation med en sällsksrobot på internet finns den alltid tillgänglig. När en relation med en människa i det verkliga livet jämförs med en sällsksrobot, eller en människa på internet, blir det svårt för en den att uppfylla samma kriterier av tillgänglighet (Turkle, 2011). En människa i det verkliga livet kan tillskillnad från en sällsksrobot inte befinna sig varsomhelst närsomhelst. Detta påverkar individens krav på varandra. Turkle menar teknologin formar oss och gör att vi förväntar oss mer av teknologin än vi gör av varandra (ibid). Jag använder den här analysen i kontexten av de normer och regler som finns på Tinder för att visa hur de formar beteenden och förhållningsätt mellan människor.

Människor blir alltså sämre på att skapa relationer utanför internet och deras krav på varandra förändras. Sociologen Eva Illouz skriver om hur de förändrade kraven på relationer påverkar dejtingkulturen (2020). Hon beskriver dagens dejtingkultur bestående av relationer fria från krav och skyldigheter. Illouz redogör för hur kraven har förändrats genom att beskriva hur den sexuella revolutionen på 1950-talet banade vägen för förändringar som ledde till en ny syn på sexualitet (ibid.). Den nya synen på sexualiteten baseras på rationalitet och frånskilde de tidigare föreställningar om jaget som förbands med kosmologiska och moraliska föreställningar. Separationen gjorde enligt Illouz att den sexuella kroppen blev åtskild från andra kroppar och personer och blev till en självrefererande punkt. Sexualitet blev därigenom något individuellt. Från att sexualiteten sågs som kulturellt fick varje kropp individuella sexuella behov pådrivna av biologiska drifter (Illouz, 2020:83).

Den nya synen på sexualitet har enligt Illouz möjliggjort för en sexualitet frikopplad från romantiska relationer. Detta har gjort att gränserna mellan en vänskaplig och romantisk relation har suddats ut, eftersom sexualiteten kan vara en del av båda. Utsuddandet av gränserna mellan relation har lett till en förvirring över de tidigare krav som varit "självlara" att ställa på en romantisk partner (Illouz, 2020:125). Att relationer inte längre har tydliga

gränser skapar osäkra förutsättningar. Detta gör att personer snabbt drar sig ur förhållanden utan att ge något förklaring, likt ghosting, vilket enligt Illouz beror på att man vill skydda sig från kritik. Detta snabba avslut tycks enligt henne bli allt vanligare (Illouz, 2019:209).

Samma trend går att finna inom konsumtionskulturen, en kultur som enligt Illouz hänger ihop med den nya synen på relationer. Ekonomen Albert O. Hirschman menar att konsumenter i allt högre utsträckning väljer att avstå från att köpa en produkt istället för att använda sig av möjliga sätt att uttrycka sitt missnöje över produkten (1970).

För att förstå hur romantiskt och sexuellt relationsskapande är sammanbundet med konsumtion krävs en förståelse över hur konsumtionens roll i samhället, hur konsumtion har etablerats och utvecklats till en världsomfattande kultur. Idag konsumerar vi mer än någonsin, samtidigt har det aldrig funnits lika mycket information att tillgå om konsumtionens negativa konsekvenser. Att människor fortsätter konsumera trots de negativa konsekvenserna tror Graffman och Österberg har att göra med avsaknaden av en förståelse om hur konsumtion fungerar (2020).

2. Teori

Följande teorier har varit betydelsefulla för den här studien: "Online dejting som kapitalistisk konsumtion" förklarar av Eva Illouz (2020), Katrina Graffman & Jacob Österberg (2020) och Thomas Piketty (2014), "Postmodern kärlek" av Zygmunt Bauman (2003), Jean Baudrillards (1983) teori "Simulacra" samt Pierre Bourdieus (1984) teori om "fält" utifrån vilket han utvecklat konceptet 'rules of the game' för att beskriva tysta kunskapen om normer och beteenden förknippade med ett fält samt. Genom dessa teorier kommer jag att analysera hur fenomenet ghosting uttrycks, används och upplevs i det digitala landskapet och vilken roll detta spelar i det moderna romantiska sociala livet.

2.1 "Online marknaden av relationer": Online dejting som kapitalistisk konsumtion

I dagens kapitalistiska globaliserade värld konsumerar människor mer än de någonsin gjort. På internet går i princip allt att beställa genom en knapptryckning och kan levereras hem till ens dörr. Det enorma utbudet av varor och tjänster och den konstanta tillgängligheten till dem gör att för konsumenter blir enkelt kan handla, vilket görs i högre utsträckning än någonsin tidigare. Illouz menar att konsumtionens roll i samhället har blivit en grundläggande del av vår sexualitet som gör det svårt att särskilja njutning av konsumtion och sexualitet (Illouz, 2020). Kärleksrelationer och sexuella förbindelser har förvandlats till en handelsvara för individer att konsumera och göra sig av med när de är färdiga. Illouz argumenterar för att den nya rationella synen på sexualitet som sätter jaget i fokus tillsammans med utvecklingen av internetteknik och konsumtionsmarknaden har format romantiskt och sexuellt relationsskapande efter en marknad, ett direkt möte mellan emotionellt och sexuellt utbud och efterfrågan.

För att förstå konsumtion måste man enligt Graffman och Österberg utgå från ett helhetsperspektiv. Konsumtion är inte en isolerad handling utan en del av ett större sammanhang. Genom att flytta fokus från individen till sammanhanget och därigenom titta på objektets symboliska innebörd, människors sociala grupperingar och platsens betydelse kan man förstå konsumtion ur ett annat ljus (2020:30). Genom att titta på konsumtion ur ett helhetsperspektiv visar det sig att konsumtion handlar om kulturellt och socialt identitetsskapande (2020:30). Detta blir relevant för att analysera ghosting utifrån förståelsen av Tinder som en marknad bestående av relationer. Om människor konsumerar relationer som en del av sitt identitetsskapande blir även ghosting en del av den processen.

För att förstå hur konsumtion påverkar socialt beteende i det digitala dejtinglandskapet är det viktigt att först bredda vårt fokus till att inkludera, som Graffman och Österberg uppmuntrar, en analys av ett bredare sammanhang där det förekommer – i det här fallet nyliberalismens och kapitalismens ideologi. Även om det vid första anblicken kanske verkar långt ifrån ghosting inom onlinedejting, hjälper Pikettys teori om ekonomisk vinst oss att förstå hur individer framställer sitt deltagande på en digital marknad som kvalificerade individer med insatser för att vinna eller förlora.

Grunden till neoliberal och kapitalistisk ideologi förklarad av Piketty är ekonomisk vinning. Det är väsentlig för att förstå kapitalismens mål, kapitalackumuleringen; dynamiken som motiverar strävan efter vinst genom en ständig strävan att ackumulera monetärt kapital för att öka dess ursprungliga värde och få avkastning (Piketty, 2014). Den globala världsmarknaden uppbyggd av neoliberal och kapitalistiska strukturer skapar ojämlika ekonomiska förhållanden. Enligt Piketty består dessa ojämlika förhållanden – oavsett hur stark kraft spridningen av kunskap som ämnar att motverka de ojämlika förhållandena – eftersom kraften av kapitalackumuleringen som lägger grunden för en ojämn ekonomisk fördelning är starkare (Piketty, 2014).

Denna logik förklarar hur konsumtion som en del av den globala världsmarknaden, skapar en konsumtionskultur av individualism som bygger på en känsla hos konsumenter av att vilja ha mer. Känsla av att vilja ha mer som kapitalackumuleringen genererar vinner över all den kunskap som idag finns över konsumtionens negativa effekter (Graffman, Österberg, 2020). Detta används i min analys för att beskriva hur Tinder som en del av världsmarknaden skapar ett behov hos dess användare av att vilja ha mer och därav kan berättiga sitt beteende av att ghosta.

2.2 Postmodern kärlek

Det postmoderna kärlekslandskapet skiljer sig från hur det sett ut tidigare. Teknologin och konsumtionens roll har spelat en stor roll för hur människor skapar sexuella och romantiska relationer. Sociologen Zygmunt Bauman beskriver det postmoderna kärlekslandskapet, som en era han benämner den 'flytande moderna eran' (2003). Denna era kännetecknas som en tid bestående av relationer utan förpliktelser, vad han kallar 'flytande relationer' (ibid.) Enligt Bauman skapar internet en frihet för individer att närsomhelst komma i kontakt med nya människor. Friheten internet skapar att enkelt kontakta nya människor möjliggör också enligt

Bauman att kontakterna lika enkelt kan brytas. När det uppstår en besvärlig situation på internet behöver man inte konfrontera den utan kan enkelt stänga av.

Bauman menar att den moderna människan "konsumerar" sexualitet. Detta påverkar och försvårar enligt Bauman individens långsiktiga relationsskapande. Att enkelt kunna stänga av en relation kännetecknar den individualism Bauman menar präglar hela den 'flytande moderna eran' (ibid.). Utifrån Baumans teori av flytande relationer kan ghosting fenomenet förklaras som en påföljd av de postmoderna relationerna utan förpliktelser, de 'flytande relationerna'. Att det i dessa relationer inte finns några krav eller förpliktelser skapar ramarna för ett plötsligt avslut utan förklaring.

2.3 Fältet och 'rules of the game'

Den franska sociologen och antropologen Pierre Bourdieu utvecklade konceptet fält. Enligt Bourdieu är fält en "social arena inom vilken strider eller manövrar äger rum över specifika resurser eller insatser och tillgång till dem" (Jenkins, 1992:52, min översättning). Ett fält är strukturerat hierarkiskt efter olika sociala positioner. Fältets medlemmar strider alla efter ett gemensamt intresse. Inom varje fält råder spelregler, 'rules of the game', tyst kunskap om specifika normer och beteenden. Spelreglerna inom varje fält reglerar förhållandet mellan positioner. De som spelar spelet rätt rör sig uppåt i den sociala hierarkiska ordningen. Genom att studera fält tittade Bourdieu på hur olika sociala sfärer samspelar med varandra och de strukturer, spelregler, som utgör vardera sfär (Bourdieu, 1984). Bourdieus koncept av fält kommer att vara användbar i min analys utifrån förståelsen av Tinder som ett eget fält. Fenomenet ghosting kan genom fältteorin förklaras som en del av spelreglerna; att praktiken av att ghosta är ett alternativ för att avsluta en relation.

Genom att förstå ett fälts strukturer kan en djupare förståelse skapas för de ideal som upprätthålls inom fältet. Bourdieu menar att strukturerna av ett fält utgörs genom särskiljning från andra grupperingar. Att de ideal som råder i ett fält baserat på exempelvis definitionen av vad som är bra smak utgörs genom att särskilja det från grupper som har dålig smak (Bourdieu, 1984). Sexuella hierarkier precis som sociala och kulturella hierarkier utgörs genom en särskiljning. Den romantiska och sexuella statusen utgörs genom att särskilja sig från andra. Inom dejtingvärlden sker det genom att avvisa eller att bli avvisad (Bourdieu 1984 i Illouz, 2019:275). Genom att se Tinder som ett fält kan en förståelse skapas för de ideal som råder inom fältet. Att den romantiska och sexuella statusen utgörs av att bli avvisad eller

avvisa kan användas för att förklara sambandet mellan att bli ghostad eller att ghosta. Jag kommer i min analys använda mig utav detta för att identifiera hur informanterna tolkar eller konstruerar egna regler eftersom det relaterar praktiken av att ghosta.

2.4 Simulacra

I min analys kommer jag att använda mig av sociologen Baudrillards teori om *simulacra* för att närma mig en förståelse av hur informanterna upplever det digitala dejtinglandskapet. Enligt Baudrillard lever vi i en värld fylld av kopior, objekt vars original inte existerar, vad han kallar simulacra. Baudrillard menar att simulacra hotar uppfattningen mellan vad som är sant eller falskt, på riktigt eller på låtsas (Baudrillard, 1983:8). Symbolerna som utgör simulacra härstammar från början av exponering av objekt men desto fler gånger exponeringen återskapas desto längre bort förflyttas bilden symbolen utgör från det verkliga objektet. Tillslut är objektet helt frikopplat och utgör ett simulacrum. Han beskriver processen av Simulacra genom fyra steg:

1. It is the reflection of a basic reality.
2. It masks and perverts a basic reality.
3. It masks the absence of a basic reality.
4. It bears no relation to any reality whatever: it is its own pure simulacrum.

(Baudrillard, 1983:13)

Baudrillard menar att bevisen finns överallt av att vi nått det fjärde steget av simulacra, "pure simulacrum". Enligt honom lever vi i en hyperrealistisk verklighet (Connor, 1989 i Storey, 2009:186). Baudrillard menar att samhället har nått ett stadium inom social och ekonomisk utveckling där det inte längre är möjligt att skilja på ekonomiska eller produktiva områden från ideologins eller kulturens sfärer, eftersom kulturella artefakter, bilder, representationer, till och med känslor och psykiska strukturer har blivit en del av den ekonomiska världen (ibid.).

Västvärlden har enligt Baudrillard utvecklats från att vara ett modernistiskt samhälle baserat på produktion av saker till att bli ett postmodernt samhälle baserat på produktion av information. Det postmoderna samhället består inte bara av en kultur av tecken utan Baudrillard menar att det snarare är en kultur av 'simulacrum' (Storey, 2009:187). Att simulera är att avbilda något en inte har, en avsaknad av något. En kultur av simulacra är en

kultur bestående av en värld av identiska kopior, utan något verkligt original. Objektet kan återskapas genom matriser och minnen ett obegränsat antal gånger (Baudrillard, 1983:7). Men simulationer är inte bara på låtsas. Om man inbillar en person att den är sjuk, kan personen uppleva symtom av sjukdom (Baudrillard, 1983:8). Genom att använda simulacra kan informanternas upplevelse av vad som är på riktigt eller på låtsas analyseras. Fenomenet ghosting kan analyseras genom deras uppfattning om en särskiljning mellan den digitala och den förkroppsligade världen.

3. Information om Tinder

Tinder är en dejtingapp som lanserades år 2012. Appen är tillgänglig i över 190 länder och har 75 miljoner användare varje månad (EarthWeb, 2022). I Sverige är Tinder den mest använda tjänsten för att dejta på internet (Internetstiftelsen, 2021). Tinder ägs av företaget Match Group, Inc. Utöver Tinder äger företaget även flera andra stora dejtingtjänster som Match, Hinge och Okcupid (Match Group, 2022). Appen är en gratistjänst men det går att prenumerera på appen genom "Tinder gold" vilket ger olika fördelar i appen. Tinder uppgav 2019 att de hade över fem miljoner användare som betalade för tjänsten (The New York Times, 2019).

För att använda Tinder skapar man en profil. Profilen utgörs av ett namn, bilder och en biografi. Det går även att knyta sitt konto till musiktjänsten Spotify för att välja en låt som representerar en. Genom inställningar kan man välja vilket åldersspann man söker, de personerna inom det valda åldersspannet får då tillgång till ens profil. Det går också att ställa inom vilket geografiskt avstånd ens profil kan ses inom, det maximala avståndet är 160 km. Detta gäller dock inte om man betalar för tjänsten, då finns det inget maxavstånd, man se profiler globalt.

För att komma i kontakt med någon på Tinder måste man "swajpa höger", dra profilen åt höger på skärmen. Om profilen man "swajpat höger" har gjort detsamma betyder det att man får en "match". En matchning innebär att man kan börja skriva med varandra. Om en man "swajpar höger" på en profil men den i sin tur inte gör det tillbaka blir det ingen match.

4. Analys

Med internet och dejtingapparnas etablering i samhället har det blivit allt vanligare att träffa sin partner via internet. Med de nya sätten internet har möjliggjort att träffa människor har gjort att nya beteenden utvecklats. Ghosting är ett av de beteendena och har blivit vanligt förekommande inom dagens dejtingkultur. Men varför ghostar folk, finns det något de vill åstadkomma? Är en person som blivit ghostad mer benägen att ghosta? Om ghosting har blivit en del av dagens dejtingkultur, har det blivit normaliserat? Jag kommer i följande kapitel utveckla en analys av ghosting som en social praktik genom att analysera mina intervjuer med fem informanter som har ghostat. Jag tar med mig tidigare forskning om internetdejting, teknologi och konsumtion, samt teoretiska ramverk gällande postmodern kärlek, sociala fält och simulacra, för att analysera ghostingfenomenet.

4.1 Upplevelsen av att ghosta

Under de senaste åren har jag deltagit i åtskilliga konversationer med vänner och bekanta som handlat om ghosting. Konversationerna har både handlat om att förstå varför någon blivit ghostad eller att någon som förklarar varför hen har ghostat. Konversationerna har sett olika ut beroende på vilken sida av ghosting de handlat om. När de handlat om att någon blivit ghostad finns det många frågor, ”varför”, ”gjorde jag något fel” och ”tyckte hen aldrig om mig”. Personen som blivit ghostad är ofta ledsen och frustrerad. Den är i behov av en förklaring men får i stället nöja sig med tröstande ord från sin omgivning om att det inte är hens fel. När det gäller den andra sidan, när någon har ghostat har jag upplevt ett behov hos personen att förklara sig, att legitimera sitt handlande genom att beskriva att personen exempelvis betedde sig konstigt.

Under intervjuer med studiens fem informanter — Lisa, Felicia, Maryam, Mohamed och Patrik²— som alla vid något tillfälle ghostat någon, återfanns vad jag tolkar som ett behov att legitimera sitt handlande. Informanterna målade upp färgstarka bilder av personer som de ghostat som konstiga och empatilösa. Det kan ses som att de berättigade sitt beteende genom att befästa negativa egenskaper hos personen de ghostar.

---

² Alla namn som nämns i studien är anonymiserade

Informanten Lisa berättade om en kille hon ghostat, "kebabkillen Daniel" som hon träffat genom dejtingappen Tinder. Hon hade nyligen kommit ut ur en åttaårig relation när de träffades och beskrev hur det påverkade sättet hon förhöll sig till honom. Lisa beskrev hur hon egentligen inte är en person som tar hem någon första gången de träffas men att hon hade gjort det med honom. Hon behandlade honom som sin tidigare partner även fast de knappt kände varandra. De hördes väldigt mycket på sms, intresserade sig av varandras vänner och gjorde "pariga" saker som att laga middag ihop. Hon beskrev att hon upplevde att de båda till en början såg på relationen på samma sätt, båda var intresserade av varandra och gillade att umgås. Sett i efterhand beskrev att hon tyckte det hade gått för fort fram, att hon blev lite förblindad av att någon ville ha henne.

Upplevelsen av tid i den här kontexten är individuellt och vad som känns för fort för Lisa kanske inte kändes detsamma för Daniel. Lisas känsla av att det gick för fort fram kan tolkas som att hon upplevde att hon hade kontroll över situationen. Att hon snabbt investerade mycket av sig själv i relationen för att sen upptäcka att hon inte var intresserad. Appen Tinder förändrar processen i hur människor lär känna och visar intresse för varandra eftersom båda parter vet från stunden de matchar att det finns ett ömsesidigt intresse. Detta gör att det skapas en idé hos personerna som matchar som kanske inte stämmer överens med hur det är när de träffas utanför appen. Det tar tid att lära en person och Tinder snabbar på den processen.

Efter Lisa och Daniels tredje dejt ghostade hon honom. Lisa berättade att de hade bestämt träff en natt efter att Daniel varit ute med sina vänner och druckit alkohol. Hon hade varit hemma hela kvällen och var nykter. När han kom hem till henne hade han med sig en kebabrulle och satt sig i hennes kök och åt den. Hon beskrev att han inte kände in hennes "vibe", att han var berusad och pratade intensivt. Även om de båda gillade att ha fartfyllda diskussioner var han den här kvällen för på, enligt Lisa. Hon beskrev hur han slafsade i sig kebabben, hon tyckte att han kändes äcklig. Lisa och jag skrattade åt bilden hon målade upp. Hon beskrev hur det enligt henne var det helt absurt att komma hem till någon man knappt känner och bete sig äckligt. Det var en ny sida av Daniel hon inte verkade vara beredd att ta del av. Hon beskrev att hon i den stunden tappade attraktionen av honom.

Efter att han ätit upp hade dem samlag även fast hon inte var jättesugen, ”han var ju redan där ändå [...] jag tror jag är lite för snäll. Jag kunde inte sitta där framför honom och säga du, vi sover bara”. Lisa gjorde ett kräkljud när hon pratade om det, hon förklarade att han luktade vitlök. Morgonen efter stannade han och åt frukost, ”det var ändå mysigt”. Trots att Lisa berättade att hon bestämde sig att hon inte ville träffa Daniel igen berättade hon det inte för honom innan han gick. Hon beskrev att det kändes lättare att inte säga något, att han borde förstått. När han senare hörde av sig på sms svarade hon inte. Lisa beskriver i citatet nedan hur hon reflekterat över sitt beteende i efterhand:

Jag tänker nog att jag nog bara skulle ha sagt något från början egentligen. Jag tänkte nog att han var som alla snubbar som skulle fatta att om någon slutar svara så är det liksom hejdå. Men han verkade ju också se något annat i vad vi höll på med kanske och var ändå genuint intresserad.

Daniel skickade flera meddelanden berättar Lisa, han frågade vart hon tagit vägen. Hon beskrev hur han gick tillbaka till deras konversation på Tinder och skrev där eftersom hon inte svarade på Facebook. Hon beskrev bytet till deras gamla konversation som ett tecken på hans desperation, hon menar att hans beteende kändes lite pinsamt. Ändå förklarar Lisa att ”det sved lite i magen varje gång han skrivit. [...] Jag tror det jobbiga med det var att jag visste att han faktiskt var intresserad. Så det kändes som att jag var taskig”. Hon beskrev att hon hanterade situationen genom att lägga över ansvaret på honom, ”det var lättare att skjuta ifrån det från sig själv, varför fattar han inte att jag inte vill snacka, varför skriver han fortfarande”. Genom att lägga ansvaret på Daniel, beskrev Lisa att hon slapp känna att hon gjort fel.

Lisa berättade att hon gick ungefär en vecka utan att hon svarade på Daniels meddelanden. Hon säger att han skrivit saker som ”hallå, du försvann, vad hände”. Sen beskrev hon hur hon inte stod ut längre och bestämde sig för att svara, ”förlåt att jag inte har hört av mig men det här funkar inte, vi har inte någon connection tycker jag. Ha ett bra liv, det var kul att träffa dig”. Ytterligare en vecka efter att hon skickade sitt meddelande svarade han ”a single line dropped earlier would have have sufficed”. När Lisa läser upp hans svar från deras konversation verkar hon få en rysning genom kroppen och kniper ihop ögonen. Hon berättade

att trots att hon försökte skjuta bort ansvaret att förstå att hon inte längre var intresserad på honom så kände hon sig taskig och stod inte ut med det.

Utifrån Lisas berättelse går det att återfinna flera aspekter som även övriga informanter beskriver från processen av att ghosta. Informanterna beskrev på olika sätt en upplevelse av att relationen gått för fort fram. Min analys är att digitala relationer förändrar uppfattningen av avstånd, både fysiskt och känslomässigt (Özkul, 2016:222). Att det kan kännas som att man har en nära relation till någon känslomässigt fast man fysiskt aldrig har träffats. Detta förklarar Lisas beskrivning tidigare i avsnittet, av att hon bjöd hem Daniel första gången de träffades även fast det enligt henne inte var något hon i vanliga fall gjorde. Upplevelsen att det går för fort fram kan vara ett sätt att beskriva mötet av ens känslomässiga idé av en person med hur den fysiskt upplevs. I den virtuella världen framställer sig ofta personer i bättre versioner av sig själva (Turkle, 2011:1). I Lisas fall verkar idén av Daniel som person som hon fått genom internet inte överensstämma med hennes uppfattning av honom som personen. Min analys är att hon upptäcker denna "krock" av förväntan och verklighet när Daniel dyker upp med kebaben, ett beteende hon inte förväntade sig av honom.

Det kan tolkas som att denna plötsliga förändring av idén av Daniel och den verkliga personen för henne blev uppenbar och ledde till att hon ghostade honom. Hon beskrev en önskan om att han skulle förstå att hon inte var intresserad istället för att hon skulle behöva säga någonting. Detta skulle kunna förstås utifrån att det för henne var för komplicerat att förklara detta känslomässiga skifte, från att tycka om honom till att bli äcklad av honom. Flera av de andra informanterna uttryckte liknande behov av att vilja slippa konfrontera den andra parten. Maryam beskrev i citatet nedan varför hon valde att ghosta:

Det är också typ så för jag liksom orkar inte, det blir för mycket. Och då så känns det som att om man ska vara den som säger jag är inte intresserad längre, så måste man på något sätt ta hand om den andra personens känslor. Och jag orkar inte det, jag har inte emotionellt utrymme för det.

I citatet beskrev Maryam känslorna hon hade efter att ha ghostat en tjej hon träffat på Tinder och gått på några dejting med. Maryam uttrycker en rädsla över att hon inte skulle klara av att höra vad den personen skulle kunna säga. Hon beskrev samtidigt sig själv som en väldigt

känslös person som är väldigt mån om andra personers känslor. Maryams beteende kan tyckas motstridigt, att hon inte vill hantera personen hon dejtats känslor samtidigt som hon beskrev sig som väldigt mån om andra människors känslor. Maryam förklarar denna motstridighet genom att hon ibland måste prioritera, och då väljer hon att prioritera sina egna och hennes närståendes känslor ”i stället för främlingar på internet typ”.

För Maryam verkar inte motstridigheten mellan hennes uppfattning av sig själv, hennes självbild, vara i konflikt med hennes handlande. De två motsägande uttrycken kan beskrivas enligt följande:

1. Att bry sig om andra personers känslor
2. Att struntar i andra personers känslor

Min analys är att hon, genom att benämna individerna hon har digitala relationer med, som “främlingar på internet”, antyder på en distans till personerna genom internet. En liknande distans som Lisa uttrycker när hon sa att det gått för fort fram. Internets roll blir här ett sätt att förklara det avstånd Maryam upplever både till den andra personen och till sig själv i det digitala landskapet, att internet är mindre verkligt. Det säger också något om de kraven hon upplever finns på relationer i det digitala landskapet, att det är okej att stänga av dem. Att Maryam kan möta människor online och uppleva närhet genom ett känslomässigt utbyte samtidigt som hon upplever ett avstånd. En annan av informanterna, Felicia, beskriver Tinder som något som inte finns på riktigt, att man kan dela med sig av väldigt personliga grejer utan att det betyder något. Hon gör en liknelse mellan Tinder och aktier, att “man investerar sin tid och ser var det leder någonstans”. Informanterna antyder att det finns en skillnad på vad som är på låtsas och på riktigt där det digitala landskapet representerar det tidigare och det fysiska landskapet det senare.

Informanterna använder internet enligt min analys, för att legitimera sitt beteende online samtidigt som de behåller sin självbild offline. Genom simulacra kan deras särskiljning av vad som är på riktigt och låtsas beskrivas. I Maryams fall kan det ses som att hon använder sin självbild, en person som bryr sig om andras känslor, för att beskriva sig själv i det hon uppfattar som riktiga världen. Hennes beteende och relation i det digitala landskapet existerar i en värld som blir på låtsas. Detta kan förklaras enligt Simulacra med att hon inte refererar

sitt beteende på Tinder till sitt ”verkliga liv”, utan att det är en simulans av verkligheten. Att hennes beteende på Tinder inte har att göra med hur hon ser på sig själv eller andra människor eftersom det inte är på riktigt. Utifrån Simulacra kan man därav förstå fenomenet av ghosting och praktiken att ghosta som något informanterna inte identifierar som riktigt och därav inte identifierar sig med utanför appen. Samtidigt ger de uttryck för hur de två världarna är sammanvävda genom att förklara sina ageranden utifrån rädsla.

Informanterna ger intrycket av att vara obrydda gällande sina digitala relationer eftersom de inte ser på dem som riktiga, men de ger också sken av andra förklaringar. När jag frågar Maryam vad hon tror att tjejen hon dejtade skulle svarat om hon berättade att hon inte var intresserad svarade hon att hon var rädd för att bli anklagad. Det verkar utifrån detta som att informanterna använder sig utav idén av den digitala världen som en låtsasvärld för att förklara varför de ghostar. Detta kan analyseras utifrån att vi nått det fjärde steget av simulacra, att vi lever i en hyperrealistisk verklighet där det inte längre går att skilja på vad som är på riktigt eller på låtsas. Att den virtuella världen har bundits samman med den fysiska. Informanternas försök att särskilja mellan de två kan ses som ett sätt att legitimera sina beteenden, att de genom att koppla relationerna på Tinder till en låtsasvärld kan berättiga sitt beteende. Detta synliggörs genom den rädsla för konflikt de uttrycker vara bakomliggande.

Maryam berättade att hennes rädsla för konfrontation kommer från när hon gjorde slut med sin ex-flickvän, att hon kände att hennes ex anklagade henne. Hon beskrev att uppbrottet med exet tog mycket på hennes krafter. Att det var jobbigt att förklara för exet hur hon kände men att det är något hon valde att göra eftersom de var i en relation. Maryam beskrev att hon upplever en skillnad gällande att avsluta en relation där man är ett par gentemot andra relationer, ”Jag förstår ju det här behovet av att få ett svar, och det kände jag absolut att det kunde jag ge till henne för att det var en relation, jag älskade ju henne”. I fallet med tjejen hon träffat på Tinder menade Maryam att hon valde att ghosta henne för att i stället prioritera sig själv och sin energi.

Maryam gör en distinktion på vilka moraliska förpliktelser hon upplever finns av att vara i relation med någon kontra att dejta någon. Att hon valde att avsluta relationen med hennes ex genom att ge en förklaring och valde att avstå från en förklaring till tjejen hon träffat på

Tinder genom att ghosta henne. Avslutandet av en relation verkar enligt Maryam ha att göra med vilken typ av relation man har till personen. De andra informanterna uttrycker liknande tankesätt. Felicia beskrev att det inte är okej att ghosta någon om man är ihop med den, ”jag tycker absolut inte det är okej när man är i ett förhållande, eller när det är seriöst, när man skapat en relation”.

Ghosting har i det här avsnittet tolkas som en flykt från att hantera andra personers känslor. Informanterna uttrycker en rädsla över att konfrontera personer de dejtade eftersom det kan innebära eventuell kritik eller konflikt. Ghosting blir för dem en enkel utväg, ett sätt att undvika en jobbig situation. Informanterna uttryckte även en lättvindighet i sitt ghostande vilket de förklarade utifrån att de särskiljer på den digitala och den förkroppsligande världen. Detta tolkade jag snarare som ett sätt för dem att berättiga sitt beteende än att de faktiskt upplevde den särskiljningen.

4.2 Det osäkra förhållandet

Som Maryam och Felicias berättelser indikerar har de uppfattning av när det är befogat eller inte att ghosta, det är enligt dem inte okej när man skapat en relation eller när det är seriöst. Men själva definitionen av när man är ihop eller när det är seriöst verkar vara individuell. Den här intensivt subjektiva definitionen kan skapa en känsla av osäkerhet, speciellt när två individer, där var och en förmodligen har egna definitioner, skapar en relation med varandra online.

I dagens dejtinglandskap premieras frihet utan krav eller skyldigheter. Möjliggörandet och även uppmuntrandet av sexuella upplevelser har suddat ut gränserna mellan relationer (Illouz, 2019:110). Det är inte längre tydligt vad som räknas som en vänskaplig eller romantisk relation. Detta leder till en förvirring över de tidigare krav som varit ”självklara” att ställa på en romantisk partner, såsom att berätta att för varandra om man vill avsluta relationen och inte bara försvinna (ibid.). Att konstant leva med osäkerheten att kunna bli ghostad skapar otrygghet och förutsätter förhållningssätt för att kunna hantera situationen; att en själv kan vara den som ghostar först. En av informanterna beskrev i citatet nedan att ghosting inte har något med den som blir ghostad att göra utan snarare handlar om osäkerhet hos den som ghostar:

Det är typ en känsla av osäkerhet hos typ en själv egentligen. För det har ingenting med personen att göra. Det handlar väldigt mycket om din kapacitet. Du kanske är jättetrött och mår dåligt. Det är väldigt ensidigt och därför tar jag det heller inte personligt om någon ghostar mig.

Modernistiska definitioner av en relation bygger på möjligheten att kunna dra gränser, att kunna definiera hur och var olika relationer börjar och slutar (Illouz, 2019:110). Den postmoderna definitionen har ingen tydlig gränsdragning för början och slut av relationer vilket skapar osäkerhet. Att kunna gå in och ut ur ett förhållande skapar osäkra förutsättningar, vilket är en förklaring till hur och varför personer snabbt drar sig ur förhållanden (Illouz, 2019:184). De osäkra förutsättningarna kan tolkas som en viss typ av kultur inom dejting som baseras på ett lättsamt förhållningssätt till relationerna. Informanten Maryam ger uttryck för kulturen genom sättet hon beskrev sitt förhållningssätt till ghosting, ”Man kan ju själv bli frustrerad att folk inte hör av sig men sen så har man också varit den själv, man får bara ta det”. Kulturen främjar strategin att inte ge för mycket av sig själv eller förvänta sig för mycket av någon annan. Genom att använda sig av strategin är det lättare att bli nekad genom ghosting och snabbt gå vidare utan att ta åt sig.

Ett vanligt uttryck när förhållanden avslutas är ”det är inte du, det är jag”. Uttrycket syftar till att förklara för personen som blir dumpad att det inte är dennes ”fel”, utan att ”felet”, att dumparen inte längre vill vara ihop, ligger hos den själv. Uttrycket indikerar att det inte finns något för parten som blir dumpad att göra åt situationen. Man skulle kunna se det som ett sätt för dumparen att ta makt över situationen, att frysa relationen utan att ge utrymme för förändring genom att sätta sig själv i fokus. Den som dumpar har bestämt sig för att det är slut. Man skulle kunna se ghosting som en ny nivå av ”det är inte du, det är jag”, med skillnaden att det inte är något som uttrycks, utan något som får läsas in utifrån frånvaron. Studiens informanter beskrev ghosting i enlighet med uttrycket både när de själva ghostar och när de blivit ghostade.

Ghostar:

Så det är typ en känsla av osäkerhet hos typ en själv egentligen. För det har ingenting med personen att göra (Felicia, 5/3–22).

Ghostad:

Då kändes det på något sätt bra att det inte var personligt. Det var inte mig det var fel på utan det var mer bara det är det här det är (Lisa, 1/3–22).

Även om informanterna beskrev ghostande som en osäkerhet hos ghostaren själv kom en vidare bild fram när jag ställde följdfrågor. När de beskrev osäkerhet hos sig själva som motivering till att de ghostar verkar osäkerheten snarare handla om deras föreställningar av andra personer. Som tidigare nämnt i 3.1 beskrev Maryam att hon ghostade för att hon var rädd att behöva ta hand om den andra personens känslor ifall hon berättade att hon inte var intresserad. Idéen informanterna har om att behöva ta hand om den andra personen känslor verkar snarare komma från erfarenheter eller känslor de har från att själva bli ghostade. Informanten Lisa beskrev att hon kände sig sårad när den ”våldigt snygga killen” hon träffade på Tinder ghostade henne efter att de hade haft samlag. Hon berättade hur hon försökte komma på vad hon kan ha gjort för fel. Men utan hans förklaring var det svårt att förstå. Lisa beskrev att hon sökte stöd hos sina vänner som sa till henne att inte ta hans icke-svar personligt. Att beskriva ghosting som något ensidigt hos personen som ghostar verkar i detta fall snarare vara en strategi för att hantera en situation av ovisshet och gå vidare.

Zygmunt Bauman beskrev i *Liquid Love* den samtida kulturen inom dejting som en tid han kallar den ‘flytande moderna eran’ (2003). En tid bestående av relationer utan förpliktelser. Bauman skriver i boken om den puritanska profeten Richard Baxter som på 1600-talet skrev om hur människor borde förhålla sig till ‘external goods’ vilket inkluderar ekonomisk rikedom, vänner, heder och politiskt inflytande. Baxter menar att man ska förhålla sig till ‘external goods’ som en lätt mantel över axlarna, som kan stängas av när man vill. Bauman argumenterar för att Baxter idé om förhållningssätt till ‘external goods’ på 1600-talet går att använda för att beskriva förhållanden av relationer i den samtida ‘flytande moderna eran’ (Bauman, 2003:56). Detta påvisas genom informanternas sätt att beskriva ghosting som något opersonligt. Något som hör till ett sätt att bete sig på Tinder som man får acceptera.

Informanten Lisas strategi, att inte uppfatta att bli ghostad som något personligt för att kunna gå vidare, kan ses som att slänga av sig manteln beskrivet med andra ord. Hennes strategi möjliggör en distansering från situationen. Ghostingen blir likt ‘external goods’ något externt som inte berör henne personligen. Genom att objektifiera praktiken av att ghosta till en extern vara blir fenomenet greppbart och möjliggör ett fysiskt avståndstagande. Lisas behöver då, genom sitt distanserande, varken blir påverkad känslomässigt eller personligt eftersom

hennes hennes självbild består. Man kan tolka det som att hon omvärderar det digitala skeendet till något fysiskt för att kunna ta avstånd ifrån det. Detta visar på hur den virtuella världen förkroppsligas och blir en del av den fysiska. På samma sätt kan man se att den digitala dejtingkulturen blir en del av det postmoderna kärlekslandskapet av otydliga relationsgränser.

4.3 Oskrivna Regler och ”Rules of the (online dating) game”

Ghosting tycks ha fått en allt mer naturlig och normaliserad plats i det digitala dejtinglandskapet vilket förutsätter att det finns regler och förhållningssätt till att ghosta även om de kan upplevas som oskrivna. I det här avsnittet kommer de regler och förhållningssätt som råder på Tinder att diskuteras.

Informanten Patrik berättar att han själv bara ghostat vid ett tillfälle. Han beskriver ghosting som något man kommer in i, ”att beteendet normaliseras för en så att man slutar att bry sig”. Jag tolkar det som att han menar att det skett en normalisering av praktiken att ghosta som gjort att beteendet blivit vanligare. Trots att han har ghostat vid ett tillfälle beskriver han att han tror att ghosting blir enklare och enklare desto fler gånger man gör det. Han beskriver att han tror att vissa personer är helt gränslösa och skulle kunna ghosta vem som helst, även om de varit tillsammans i flera år. I Baumans beskrivning av den moderna dejtingkulturen, en kultur där man inte ska investera för mycket av sig själv och snabbt gå vidare, verkar det som att ghosting får en naturlig plats. Patrik verkar uttrycka en version av detta Bauman beskriver, att ghosting har blivit normaliserat. Men trots att ghosting verkar få en mer naturlig och normaliserad plats i dejtinglandskapet, finns det regler för hur det ska utföras i ett online sammanhang.

Studiens informanter ger uttryck för avsaknaden av regler på Tinder. Min analys är att det finns regler, men att de är oskrivna eller underförstådda; att reglerna finns inbäddade i konstruktionen av själva appen. Genom att titta på Bourdieus teori om fält, en plats där alla strider om något gemensamt och har ett ”sense of the game” så kan en ytterligare förståelse över hur individer orienterar sig mot ’spelet’ genom implicita, inbäddade regler. Man skulle kunna se Tinder som ett socialt fält och appens användare som de som strider om något gemensamt. Vad de strider kan vid första anblick inte verka helt tydligt, det finns en motstridighet i vägen till deras mål som de har gemensamt.

Informanterna beskrev att de använder Tinder för att de gärna vill träffa någon, men att de inte är ute efter något seriöst. Detta kan utifrån Tinder som ett socialt fält beskrivas som den gemensamma striden. Samtidigt menar dem att de är öppna för en seriös relation om de skulle träffa rätt person. Detta kan utifrån fältets spelregler förklaras som målet, att ingå i en relation med den rätte personen. Striden och målet kan ses som motsägande men stridens beskrivning kan tolkas som en handlingsplan för att nå målet. Att inte vara ute efter något seriöst samtidigt som man är öppen för det.

Informanternas inställning till Tinder verkar stämma bra överens med hur Tinder själva beskriver sin tjänst på sin hemsida:

Oavsett vad du är ute efter – hitta kärlek, en dejt eller bara ta det lugnt och chatta lite – så vill du hitta en app som känns rätt för dig. Gränserna är ibland flytande, så när du vill skapa nya kontakter kan dina vänner på Tinder hjälpa dig, med funktioner som gör det omöjliga möjligt. Nu är det ännu enklare att dejta på nätet (Tinder.com, 2022).

Tinder verkar i citatet ovan använda sig av Baumans terminologi genom att beskriva gränser och relationer som 'flytande' för att förklara hur man genom deras tjänst kan få hjälp att hitta det man letar efter. Deras beskrivning tillsammans med informanternas av appens syfte visar på en norm av ovisshet. Detta förstärks genom användare som tydligt uttrycker att de söker en seriös relation. Vissa användare på Tinder skriver i biografierna på sina profiler att de är "intresserade av något seriöst". Genom att skriva det antyder de att normen på appen är det motsatta. Informanten Lisa beskrev att hon inte skulle svajpa höger på en person som skriver att den är ute efter något seriöst eftersom det enligt henne verkar desperat. Även om informanterna beskriver en önskan av att ingå i en relation ifall de möter den "rätta", är detta alltså inget som får uttryckas.

Genom att se Tinder som ett fält kan dess spelregler beskrivas enligt följande:

Mål: Att ingå i en seriös relation med den "rätta"

Regler: Att inte uttrycka att man söker en seriös relation

Nyckeln till att lyckas i Tinder-spelet verkar alltså vara att inte visa sig för tillgänglig samtidigt som man är tillgänglig. Du ska vara cool. Ghosting kan utefter spelreglerna på Tinder tydas som en bestraffning när någon bryter mot reglerna genom att initiera att vill ses "för fort" eller är "för på". Ghosting kan också ses som något statushöjande. Att personer som ghostar markerar sin otillgänglighet genom folk som brutit mot fältets regler eftersom den är intresserad av en. På samma sätt kan det ses som statustänkande när en person blir ghostad eftersom den har brutit mot reglerna genom att uttrycka ett intresse som inte är befogat. En person med hög status eller en hög position inom fältets hierarki kan alltså beskrivas som en person som ghostar mycket, den är otillgänglig.

Samtidigt uttrycker informanterna en önskan om att spelreglerna ska brytas. Att alla reglerna är relativa beroende på ens känsla för den andra personen. De uttrycker en uppfattning av att om "den rätte" skulle dyka upp spelar det ingen roll om den svarar för fort eller långsamt på ens meddelanden. Deras tidsuppfattning av vad som är för fort eller långsamt verkar alltså vara relativt baserat på deras känslor för den andra personen. Men acceptansen för brytandet av spelreglerna verka grunda sig i en gemensam uppfattning av samtycke. Under premisserna att båda känner samma sak. Detta beskriver den gemensamma motstridigheten i deras strid. Ovissheten av att det finns regler men att de kan brytas. Det kan beskriva den avsaknaden regler informanterna beskrev att de upplevde på Tinder.

Informanten Patrik förutspådde att det blir enklare att ghosta desto fler gånger man har gjort det. Själv menar han att han bara ghostat vid ett tillfälle. Hans uttryck kan tolkas som att han positionerar sig mot personer som ghostar, de han beskrev som gränslösa. Att han aktivt har valt att inte fortsätta ghosta även fast han menar att det blir enklare för varje gång. Det kan ses som att han inte vill identifiera sig med en person som ghostar. Utifrån Bourdieus teori om fält kan man se det som att han aktivt ställer sig utanför spelets regler, att han inte accepterar dem. Ghosting verkar vara normaliserat inom den samtida dejtingkulturen men beteendet verkar inte vara helt accepterat. Patriks ger uttryck för en negativ bild av personer som ghostar genom att beskriva dem som gränslösa. Detta kan vara en förklaring till en osäkerhet vissa av informanterna visade på när de skulle beskriva sina erfarenheter av att ghosta.

Flera av informanterna tvekade om det dem gjort räknades inom ramarna för ghosting, vilket påminner om både en osäkerhet av ghostings definition samt oskrivna regler. Samtidigt hade de alla ställt upp på att bli intervjuade under premisserna att de någon gång hade ghostat en person. När jag letade informanter till studien skrev jag följande ”Jag gör en studie om ghosting och söker dig som har träffat någon via internet (t ex Tinder) och sedan ghostat hen efter en eller några träffar”. Ghosting definierades 2016 i Språkrådets lista över nya ord (Språktidningen, 2016). Begreppet är ännu inte ett begrepp, utan ett populärkulturellt begrepp som används mer frekvent i takt med internetdejtings etablering i samhället. Att informanterna var osäkra över om deras erfarenheter räknades som ghosting kan ha att göra med olika uppfattningar av begreppet. Att de tillskriver beteendet av att ghosta och personer som ghostar olika egenskaper som de inte nödvändigtvis bli associerade med.

När informanterna definierade ghosting särskilde två olika typer av ghosting. Den första typen var en mer allvarlig eftersom man då är ihop med personen, vilket de ställde sig kritiska mot. Den andra var en mindre allvarlig typ av ghosting då man inte är ihop. Den senare typen var den typ informanterna menade att de utfört. Informanterna verkar inte vara ensamma om uppfattningen av olika typer av ghosting. I en artikel publicerad på Tinders hemsida tillhörande står det följande gällande ghosting ”Att bli ghostad är en hemsk sak att behöva gå igenom... iallafall för de som inte förtjänar det. För de som förtjänar det är det en annan historia” (Tinder, 2022, min översättning). I artikeln nämns sju stycken anledningar som gör det okej att ghosta, ”inkonsekvent eller opålitlig kommunikation, åsidosättande av samtycke och/eller personlig säkerhet, när de bara inte kan ta en hint, möjlighet av catfishing, tecken på lögn, otrohet eller oärlighet, allmän oro och om du känner dig utnyttjad” (Tinder, 2022, min översättning). Det kan vara en förklaring till varför informanterna uttryckte en osäkerhet över att kategorisera sina handlingar som ghosting. Att de inte vill kategorisera sitt beteende tillsammans med den obefogade typen av ghosting. Informanterna upplevde sitt eget beteende av ghostande som legitimt.

4.4 Appens konstruktion av en marknad

Men vad innebär det att Tinder som att har denna egna inbyggda definition av ghosting som syftar till att etablera ett ramverk för social konvention. Sherry Turkle menar att vi likt vad Winston Churchill sa om byggnader; “We shape our buildings, then they shape us” (Churchill, 1924 i Turkle, 2011:19), skapar vi teknologi som därefter formar oss. Turkle

menar att teknologin erbjuder möjligheten att reflektera över vilket syfte den är utformad efter. I Tinders fall ingår det i appens konstruktion att man ska ghosta. Appens syfte är att tjäna pengar vilket de gör genom att ha många användare. Genom att personer utvecklar ett flyktigt beteende där de ghostar varandra hindras de från att knyta långvariga kontakter och fortsätter då använda appen. Appens konstruktion utgår från de samtida individualistiska idealen av en relation som sätter jaget i fokus vilka förstärks genom användandet av appen. Att folk ghostar på appen kan därav ses som en självuppfyllande profetia.

Företaget bakom Tinder, Match Group har utvecklat appen i vinstdrivande syfte. Genom reklam och "Tinder Gold"- ett betalt premiummedlemskap som ger användaren fördelar, tjänar appen pengar på sina användare. Appen är utformad efter kapitalistiska marknadsprinciper med den ekonomiska vinningen som det huvudsakliga målet. Detta förutsätter att de vill att så många som möjligt använder sig utav appen.

Informanten Patrik beskrev att han ser på ghosting som en produkt av snabbdejtingen apparna skapar, att man genom dejtingappar kan matcha med någon, träffas några timmar senare och sen blockera personen ur sitt liv. Patriks syn på ghosting som en produkt av snabbdejting passar ihop med hur appen Tinder är utformad. Att det på appen enkelt går att ta del av ett stort utbud av användare, komma i kontakt med folk genom att matcha och enkelt radera sina matchningar. Det kan liknas vid hur man inom konsumtionskultur som styrs av kapitalistisk logik konsumerar något; införskaffar det, burkar det och gör sig av med det.

Tinder skapar en känsla hos användaren att det alltid finns någon bättre runt hörnet. Känslan av att vilja ha mer, för att det alltid finns andra alternativ är en grundläggande del av neoliberalistisk och kapitalistisk ideologi vars mål är ekonomisk vinst genom kapitalackumulation. I fallet om Tinder handlar det inte om investering av pengar utan investering av tid, som Felicia beskrev det i avsnitt 4.1, "man investerar sin tid och ser var det leder någonstans". Målet, avkastningen från sin investering kan ses som att träffa någon romantiskt eller sexuellt. Detta visar hur informanternas beteende av att de "fortsätter swajpa" och ghostar eftersom de inte blir nöjda kan förstås utifrån marknadsprinciper.

Utifrån synen på Tinder som en marknad kan man analysera hur appen genom att framkalla känslan att det alltid finns någon bättre skapar ett beroende hos användarna som de sedan

utnyttjar för att få användarna att fortsätta konsumera appen. När informanterna beskrev sitt användande av Tinder använde de även ett språk som kan liknas vid ett språk för konsumtion. De pratar om likt citatet ovan från Felica om att investera sin tid, att sälja in sig själv genom attraktiva bilder eller att sålla bort de som inte verkar intressanta.

Ekonomen Albert O. Hirschman menar att konsumenter har två alternativ när de är missnöjda över en produkt, att yrka på sitt missnöje eller att avstå från att köpa produkten där det senare verkar vara det vanligaste (1970). Ghosting kan utifrån ett konsument-språk beskrivas utifrån det senare alternativet. Informanterna beskrev ghosting som en lätt väg ut, vad som inom finansvärlden kallas en exit. Ett sätt att avsluta en relation utan att behöva ta ansvar för situationen. Detta klingar väl med Tinders policy som lyder “[Tinder är] inte ansvariga för någon medlems uppförande på eller utanför tjänsten” (Tinder, 2021). Samtidigt uppmuntrar appen till att man ska rapportera till appen om en person missbrukat tjänsten eller betett sig olämpligt utifrån användarvillkoren:

Tinder förbehåller sig rätten att undersöka och/eller avsluta ditt konto utan återbetalning av inköp om du har missbrukat tjänsten eller betett dig på ett sätt som Tinder anser olämpligt, olagligt eller strider mot användarvillkoren, inklusive händelser eller kommunikation som sker utanför tjänsten men inkluderar användare som du träffat genom tjänsten. (Tinder, 2021).

Tinders avsaknad av ansvarstagande kan tyckas motsägande då de uppmuntrar till att anmäla profiler till dem som bryter mot deras användarvillkor. De tycks formellt undvika ansvarstagandet genom att beskriva sina användarvillkor som “Community-riktlinjer” (Tinder, 2021). En annan motsägelse i deras riktlinjer är att Tinder både tar avstånd för användares uppförande på appen samtidigt som de medverkar till utformandet av deras uppförande genom att definiera den social-relationella praxisen ghosting och säga när det är okej att användas, som jag beskrev tidigare.

Vad som är inte är och är accepterad beteende på Tinder kan utifrån deras uppmuntrande till beteende parallellt med deras avstånd från att ta ansvar upplevas av appens användare som oklart. Ghosting möjliggör en utväg för att slippa ta ansvar, men ansvaret tycks inte alltid vara möjligt att undgå. En av informanterna, Mohamed, uttryckte en rädsla han fått i samband

med Me Too-rörelsen, en rörelse som uppmärksammar och verkar mot sexuella ofredanden som blossade upp under 2017 (Jämställdhetsmyndigheten, 2022). Mohamed berättade att han blev rädd att någon av de han träffat genom Tinder flera år tidigare skulle höra av sig och berätta att de blivit illa behandlade av honom. Han beskrev att han sett i efterhand behandlade de personer han träffade dåligt genom att ghosta dem, ”man kunde till exempel åka hem till någon och umgås med den lite grann på ett mer sexuellt plan och sen efter att man drog så bara struntade man i den personen”. Jag tolkar Mohameds rädsla som ett tecken på de frågor om sexuellt samtycke Me Too-rörelsen uppmärksammade som mynnade ut till en ny svensk samtyckeslag.

I Tinders policy skriver de följande angående brottsbekämpning och lagar:

Med brottsbekämpning / när det krävs enligt lag

Vi kan lämna ut din information om det rimligen är nödvändigt: (i) för att lyda en juridisk process, som ett domstolsbeslut, en stämning eller ett beslut om husrannsakan, en utredning av myndigheter / brottsbekämpande myndigheter eller andra rättsliga krav; (ii) för att hjälpa till att förhindra eller upptäcka ett brott (under alla omständigheter enligt tillämplig lag); eller (iii) för att skydda en persons säkerhet.

För att hävda laglig rätt

Vi kan också dela information: (i) om det skulle minska vårt ansvar vid en stämning eller ett hot om stämning; (ii) vid behov för att skydda våra lagliga rättigheter och lagliga rättigheter för våra medlemmar, affärspartners eller andra intresserade parter; (iii) att verkställa våra avtal med dig; och (iv) för att undersöka, förebygga eller vidta andra åtgärder mot kriminella aktiviteter, misstänkta bedrägerier eller andra felaktiga handlingar.

Mohameds berättelse visar krocken mellan den kultur av laglöshet som råder på Tinder och de lagar och moraliska förhållningssätt som råder i samhället. Han lämnas utifrån detta frågandes till om det han har gjort har brutit mot lagar eller moraliska förhållningssätt. Utifrån synen på Tinder som en marknad kan användarnas handlande analyseras som en konsekvens av ovisshet. Graffman och Österberg menar att de tror att anledningen att människor fortsätter konsumera trots vetskapen om alla konsumtionens negativa konsekvenser har att göra med en oförståelse om hur konsumtion fungerar (Graffman,

Österberg, 2020). De menar att konsumtion inte kan ses som en isolerad handling utan bör ses som en del av ett större sammanhang. Genom att titta på konsumtion ur ett helhetsperspektiv visar det sig att konsumtion handlar om kulturellt och socialt identitetsskapande.

Genom synen på Tinder som en konsumtionsapp kan ghosting ses på ur ett annat ljus. Utifrån det perspektivet kan man se ghosting som en del av en konsumtionskultur. Informanternas bristande ansvarstagande över situationer de har ghostat kan därav förstås som en konsekvens utifrån den ovisshet Graffman och Östergren menar att konsumenter saknar av de större sammanhang de befinner sig i (2020). De tror att de är fria och handlar baserat på sin egen vilja men egentligen styrs de av normer och värderingar som genom deras handlande formar deras identitet.

5. Sammanfattning och slutsats

Låt oss återgå till platsen där studien började. Lapparna längs lyktstolparna på Gustaf Adolfs väg i Malmö. Även om jag inte vet säkert att lapparna är relaterade till ghosting kan de användas för att förstå studiens slutsats. Ghosting, handlar enligt mig inte bara ett fenomen i den digitala världen, utan relationsskapande i den moderna kärlekslandskapet.

Lapparna var uppsatta i offentligheten, synliga för alla som går förbi att ta del av. Deras synlighet kan ses som en symbol över hur den digitala och den verkliga förkroppsligade världen förbinds till en och samma verklighet med levande konsekvenser. Folk försöker förstå varför de blivit ghostade och även om det finns uppenbara spår så finns det fortfarande inga svar, man kan därav aldrig säkert veta.

Informanterna gav uttryck för ghosting som ett symptom av deras osäkerhet, deras rädsla att konfrontera andra människor och hantera konflikter. De legitimerade sitt beteende som en del av en kultur som råder på Tinder. En kultur som Tinder genom sin konstruktion ger uppsåt till. Men de visade också ett medvetande av de effekter deras handlande potentiellt bidrog till. Frågan vi lämnas med är vem som blir ansvarig. Om ett beteende bryter mot lagar är det personen som utför handlingen som bär ansvaret, men om lagarna byts ut mot moraliska regler blir ansvaret inte lika tydligt. Skapar Tinder ghosting beteendet, skapas det av användarna eller är det interaktionen mellan dem? Vi formar teknologin och sen formar den oss (Turkle, 2011).

Genom att undersöka ghostingfenomenet har jag kommit fram till att praktiken måste ses på utifrån ett större sammanhang. Att placera den individuella handlingen i en kontext skapar en förståelse för hur externa faktorer som både framkallar och påverkar fenomenet och dess utförare. Om människor har fler val så blir det svårare att välja. Om människor upplever obehag vill de lämna en situation. Mänskliga egenskaper kan förklara hur Tinder som en del av en marknad styrd av neoliberala och kapitalistiska marknadsprinciper använder sig av dessa mänskliga egenskaper för ekonomisk vinning. Genom att förstå Tinder som en del av konsumtionssamhället kan ghosting ses som ett konsumentbeteende, det vanligaste sättet enligt marknadens normer att uttrycka sitt missnöje över en produkt. Men i grunden är ghosting kanske bara ett nytt sätt att uttrycka den mänskliga instinkten av att akta sig eller fly vid en situation som upplevs hotande.

Jag uppmuntrar med den här studien till vidare forskning av ghosting med inkludering av andra åldersgrupper. Den här studien har undersökt den mest överrepresenterade gruppen inom internetanvändning, personer födda på 90-talet. Den åldersgruppen växte upp när internet slog igenom på allvar och utvecklades till att bli en stor del av våra liv (Internetstiftelsen, 2021a). Vidare forskning som inkluderar åldersgrupper med andra relationer till internet kan visa på andra förhållningssätt till ghosting.

Det digitala livet har en betydelse för människor. Även om ghosting sker digitalt påverkas individer när de lämnar sina skärmar. Det är det lapparna representerar. Att det inte går att försvinna digitalt utan att lämna fysiska avtryck. Akten av att sätta upp lapparna kan ses som en manifestation av de två världarnas sammanbindning. Att ens ageranden online påverkar en offline. Ghosting blir därav inte bara en del av den digitala dejtingkulturen utan även en del av den stora samtida dejtingkulturen bland unga vuxna.

Bibliografi

- Baudrillard, Jean. 1983. *Simulations*. New York: Semiotext(e)
- Bauman, Zygmunt. 2003. *Liquid Love*. Cambridge: Polity Press
- Bourdieu, Pierre, 1984. *Distinction: a social critique of the judgement of taste*. London: Routledge
- Bryman, Alan. 2018. *Samhällsvetenskapliga metoder*. 3:e uppl. Stockholm: Liber
- Dalen, Monica. 2015. *Intervju som metod*. 2:a uppl. Malmö: Gleerups.
- Davis, Charlotte Aull. 2007. *Reflexive Ethnography: A Guide to Researching Selves and Others*. 2:a uppl. London: Routledge
- Graffman, Katarina och Österberg, Jakob. 2020. *Vi är vad vi köper: konsumtionskulturen är här för att stanna*. Stockholm: Mondial
- Hirschman, Albert O. 1970. *Exit, Voice, and Loyalty: Responses to Decline in Firms, Organizations, and States*. Cambridge, MA: Harvard University Press
- Illouz, Eva. 2020. *Därför tar kärleken slut: de negativa relationernas sociologi*. Göteborg: Daidalos.
- Illouz, Eva. 2019. *The End of Love: A Sociology of Negative Relations*. New York: Oxford University Press
- Internetstiftelsen. 2021. *Svenskarna och internet 2021*. Stockholm: Internetstiftelsen. <https://svenskarnaochinternet.se/app/uploads/2021/09/internetstiftelsen-svenskarna-och-internet-2021.pdf> (Hämtad 2022-03-15)
- Jenkins, Richard. 1992. *Pierre Bourdieu*. London: Routledge
- Jämställdhets myndigheten. 2022. *Berättelser från #Metoo-uppropan*. Stockholm: Jämställdhets myndigheten
- Löfgren-Mårtenson; Lotta, Elmerstig, Eva och Tornberg, Jakob. 2018. *SEX I SYDSVERIGE 2016 – SEXUELLA HANDLINGAR OCH LIVSSTILAR I SKÅNE*. Malmö: Hälsa och samhälle, Malmö Universitet. <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1410178/FULLTEXT01.pdf>

Nationalencyklopedin. [2022]. Spöke. <https://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/spöke> (Hämtad 2022-04-20).

New York Times. 2019. *Wait, People Pay for Tinder?*.
<https://www.nytimes.com/2019/08/06/style/tinder-gold.html> (Hämtad 2022-05-12)

Piketty, Thomas. 2014. *Capital in the Twenty-First Century*. Cambridge, MA: The Belknap Press of Harvard University Press

Storey, John. 2009. *Cultural Theory and Popular Culture: An Introduction*. New York: Oxford University Press

Stöldskyddsföreningen. 2022. *Catfishing och romansbedrägerier*.
<https://sakerhetskollen.se/sakerhetsguider/catfishing-och-romansbedragier> (Hämtad 2022-03-20).

Tinder. 2022. *Användarvillkor*. <https://policies.tinder.com/terms/intl/sv/> (Hämtad 2022-03-15)

Tinder. 2022. *Varför välja en dejtingapp som Tinder?* <https://tinder.com/sv/about-tinder> (Hämtad 2022-04-17)

Turkle, Sherry. 2011. *Alone together: Why we expect more from technology and less from each other*. New York: Basic Books

Wise, Jason. 2022. *TINDER STATISTICS 2022: HOW MANY PEOPLE USE TINDER?*.
<https://earthweb.com/tinder-statistics/> (Hämtad 2022-05-22)

Özkul, Didem. 2016. Placing Mobile Ethnography. In *The Routledge Companion to Digital Ethnography*. Hjorth, L., Horst, H., Galloway, A., Bell, G. (Red.) London: Routledge